

Տեսաբանի Ամրիսն

րում տեղի ունեցող իրադարձությունները շատ դժբախում ցնում են իրենց բվացյալ անտրամարանուրյամբ, որը խիստ բարդացնում է տակ տաքերի համար դարձագիտ անհասանելի է դարձնում իրադարձությունների զարգացման տաճարանուրյան ընկալումը: Թվացյալ անտրամարանուրյան առանցքը Ռուսաստան է իր հակասական, անհետողական, հաճախ նաև ինքնառշացման ընթացք բռնած բաղաքականուրյամբ, ինչողևս անմիջական հարեւանների նկածմամբ, այնդեռ էլ բուն Ռուսաստանի Դաշնուրյունում: Տասնյակ բաղաքական գործիչներ, դասերազների բուն ու բոլի մեջ ներփակած ժողովուրդներ իրենց հայացքները հառել են Մոսկվային սեփական երկրի համար դաշտանչելով ոչինչ ավելի, բայց բացառուրյամբ այն բանի, որ Ռուսաստանը դաշտուանի իր «ազգային շահերը» այս կամ այն էրցանում, որը միլիոնավոր մարդկանց կարծիքով բավարար գործոն կլինի օրեգօր խորացող անկայունուրյան ալիքը եւ աշոյունալի սոյանդը կասեցնելու համար: Սակայն այդ անկեղծ ու խեղամիտ բվացող կոչերը մնում են սնողատասախան, բաղաքական գործիչներին ու ժողովուրդներին սիրելով իրենց նկամամբ ռուսաց ողորմածուրյան «հանկարծակի» կորսի դաշտանները որոնել Ռուսաստանի վերնախավերում ուն դրած «դահույանողական, ար ուժերի» կամ այլ գործոնների եղ:

Երկրորդ կարենու խնդիրը Առա-
ասանքի և Արևմուտքի կենսական
ակների միջև «անյուսավիսի» հա-
ասուրյունների» աղարդյուն որո-
ւուներն են, ու թեև իրականու-
թիւնը բազմից աղացուցել է, որ
պայտիսից գործնականում չկան,
ուկ առանձին, փոխադարձ կաճ-
ոցները երրորդական նշանակու-
թյուն ունեն, այնուամենայնիվ նո-
սասեղ դեմուրյունների խաղափ-
ան միմէք հակու ունի «քացա-
այտելու» դրամ և ներկայացնելու
օրինակի նշանաւորյուն:

Սկզբոնուրեն բավական դարձամաքաղաքական գործընթացը արդյացնելու ու ճշուաղատելու որդում մեծ ներդրում ունեն ինչ- ևս ուսական, այնուև կ արեւ- յան կրանցից բխող նաև տեղա- սն) զանգվածային լրատվարյան հոցոցները, որոնց վեղուական-տե- սկավական ադասեղեկատվու- յան դարբերական հզոր ալիքը նորոնակ է հիմնահատակ հաղի- ս բաղաքական իրավիճակի ըն- պլան ցանկացած տաճարանա- սն հաճախարգ:

Այս լայնածավալ զանգվածան խարկանեն առավել բան արտացիւծ է, բանզի. ինչուս եւ զարաբանյանեւ առաջ, ոչ առանձ նարդու, ոչ էլ զանգվածային համակուրյունը դարձաւ չեն ընդունելու, առավել եւս հավասար կը կույտար կատար առաջ իրենց երրորդ հոգու մականը ընթացիքի եւ երանով դրա տարրվող դաշտախանաւուրյան մաստավորման փոխարեն մենք եւ խնամքական ուղղայրեցու դարզունակ խուսանավուրյան մաշկնի. բայց կործանաւար ճանապարհը վեցարանը կլինի եռ օր:

«Առօսութեղի մի ցանկանում կողին ունենալ մեծ տարածենությաց զարգացածության երրոր և խարի նակարակով երկի», օրեք Փարիզում հայտարարեց Ռուսաստանի արքորդնախարար Ալեքսանդր Կողիները: Նա բանկանարար չէ բունակեց իր միտքը, բայց այս վաճ կիներ ուսասական տալ, թե վեցու ո՞ր ոսկուրյունն է նախընտառ իր երկի իշխան բարձրակայսության մեջ:

Ոուսաստան
անկախացան
հանրապետություններից
հեռանալուց առաջ
աղահովում է իր աղազա
անվտանգության
երաշխիքները. ընդգրկելով
Երանց երկարատեւ
հակամացությունների
հորձանութիւններ:
Ազգամիջյան եւ
ժաղաքացիական
դատերազմները հյութում
են նախկին խորհրդային
ժողովություններին,
ոչնչացնում Երանց
տնտեսությունն ու
ազգային-մշակութային
ձեռքբերումները: Նրանցից
շատերն արդեն իսկ
հետադիմել են մի ժանի
տասնամյակով եւ
տեղատվության ավարտին
բոլոր չափանիւններով
ոչան կլինեն զարգացման
ամենասորին
մակարդակներին:

բական առաջընթացն այլեւս իա
մատեղի չեն. ինչոյնս դա եղել է
հարյուրամյակների ընթացքում
«Վեսի» լրատվական հայորդումը
մեկ անգամ նոյնիսկ ներկայացրեց
ուստական դեսուրյան մասնաւման
հնարավոր տարերակը՝ առանձին
առանձին ուստական դեսուրյուն-
ներ, փորձելով բաղաբական, սնտ-
սական, ժողովրդագրական և այլ
տեսակիցներից հիմնավորել դրա
անհրաժեշտուրյուն-անխուսափե-
լիուրյունը: Սակայն վարագույրը
մի անկյարերով բացվեց միայն,
այն այլեւս չկրկնվեց:

Ծողովդական լայն զանգվածներն ու ընդդիմությունը առանց այլ էլ լուսան են բափում վաշչակագի, մաճուիի և հեռուստահանության զլիխն. մեջադեպով երանց «Երկիր բայցայելու, հայրենիքը Արևամտեցին վաճառելու» եւ այլ մեղեմերի մեջ: Չի կարելի ասել, թե երանց շատ սխալվում իրենց զնահատական-ներում, բանցի խկաղես կործանվում է այն հայրենիքը, որն արմատացած է երանց զիտակցության մեջ: Խնդյես ԽՍՀՄ մահկանացուն կնմելու համար անհրաժեշտին «Պերեսորոյկայի» հինգ տարիներ, այսուհետ էլ այժմ ժամանակ ի հաշարձուրյուններ են ողեմ, որ դիսպի ծողովուրդը հասունանա մինչեւ այն ասիհճանը, եր կկարուանա երեւ ոչ զիտակցել ու համաւայնել միասնական Ռուսաստանի գոյության վերջարանի հետ, աղացունեա առանց մեծ ցնցումների տակ այդ խորությունը: Այլ դարապայում, եր ծողովուրդին ամրողուին անդատաս է օրյեկտիվ իրաւանության ընկալմանը, ժամանակից ու ուժությունները կարող են հանգեցնել

բեակոլիսել է իր ավարտական փուլը: Ավելի ուշ ժամանակներուն դրա հետեւանքը եղել է ոչ միայն տվյալ երկրի անկումը, այլև այլ բնակեցող հիմնական երթիկական տարրի ֆիզիկական անհետացումը: Տարրալուծում այլ էրնուսների մեջ կամ նույն վերածումը ունիկալային էրնուսի: 20-րդ դարը ցույց տվեց էր նոգենեզի ավարտական փուլուն անկում աղբած կայսերական ժողովությունների վերակազմավորման եւ ազգային դեսուրյան սահմաններում որպակախս նոր էրնիկական գարզացման հնարավորության օրինակներ, որոնցից առավել համարված է ականանելի իհարկե: Օսմանյան կայսրության փլուզումից հետո քրութական ազգային դեսուրյան ծեսավորումն էր: Մենք հակված չենք արեմսյան որու հեղինակների նման լիարժեք հավասարության նշան դնել այսօրվա Ռուսաստանի և դարավագրի Օսմանյան կայսության միջեւ, մանավանդ որ նեված հարցին անդրադարձել ենք իիմ ընդունելով կոնկրետ իրադարձությունները, եւ շատ ավելի վաղ, քան դա սկսեցին անել Արևմուտքի և առուսական հեղինակները կիրառով ոչ առարկայական նույնացման սկզբունքը: Սակայն, երկու արցում քրութական անցյալի և առուսական ներկայի ընդիհանությունն ակնհայտ է:

Առաջինը կայսրության առանց-
ք կազմող ժողովրդի սեփական
արածների բացակայությունն է.
Դամ դրանց անբավարար լինելը
սպասարկի ղետության ձևավորման
ամառ և երկրորդ խնդրի հան-
ուցալումնան մերողի ընտրությու-
նը. այն է ցեղատանությունը իր
ուրուց արատեսակներով հանուեց:

ნახან რქალანისეր): ცრაპი ხუკაშათხე ხსკაუსტოვალან ფილი ყოფი ზოგრძელსნერე ბიუაქორე ლიკ ნორ ხრეს. ტრიუქ ქხნავილ-დონინითერჯან ხამარ ამირათხეს სარაძნელოც ნი კაჟაჭარალან ის ხოდებარეულან ირაჟომენი ნორ ხამალარე ირენერად მილიური:

Այսօր նոյն խնդիրները դեմք է լուծի Ռուսաստանը: Առանցքային հարցը սահմանափակ տարածեներով ուսուական ազգային դիսուրյան սահմանների հստակեցումն է: Վելիկոտուսների ազգային բնութանը Մոսկվա կենտրոնի շուրջ տարածվող տարածեներն են, նվազագույնը մինչեւ Ուրալ արևելքում, հարավում մինչեւ Սև ո Կասպից ծովերի ավազանները, իյուսիսում մինչեւ Ստիլսակ և Բարենցի ծովերը, տարածեներ, որոնց մի զգալի մասը բնակեցված է ազգային ինքնիշխանության հավակնող այլ ժողովուրդներով, առանձնադիմ սրտասեզիական նշանակություն ունեցող Վլագա զեսի ավազանը: Թեեւ ազգային խճանկարի տեսակետից դակաս խնդրաւուս չեն նաև Ուրալից արևելք գտնվող ուսուական տարածեները, այնուամենայնիվ զերագույն սղառնալիքը առկա է հենց բնութանում: Երկրորդ կարենութագույն խնդիրը աղազա «փորացված» Ռուսաստանի ազգային անվտանգության երաշխավորումն է անմիջական հարեստաների սղառնալիքներից և առանձնադիմ նրանց հնարավոր միջամտությունից բնութանում ակնկալվող «ազգային մարդուների» ընթացքին: Եւ վերջադիմ երրորդ ժողովրդագրական առավելագույնի աղահովումն է քուն ուսուական տարածեներում, մինչեւ նոր Ռուսաստանի կամ մի քանի ուսուական դիսուրյունների ձեւալորտուն:

Կայսրությունից ազգային դեստրյան կամ դեմուրյունների ռուս ժողովրդի անցման անվանգությունը Երաշխափորված չի լինի, եթե նա շշապահված լինի ռազմատեսական կարողություններով օժշված ճախկին խորհրդային հանրադեմուրյուններով, որոնց ախտժակը և հարձակողականությունը Առաջատանի նկատմամբ աճելու է վերջինիս բոլոցմանը զուգահեռ, մասնավանդ որ բյուր-մահմեդական տարրի առկայությունը քնօրշանուն դրա համար անհրաժեշտ ճախադայմաններ է ստեղծում: Օսմանյան բուրժերի վիճակը դարասկզբին շատ ավելի բարվել է, քանզի կայսրության ամենախուռակ էրնիշական տարրը արարները, Անատոլիայի և Փոքր Ասիայի տարածքների վրա հավակնություններ չուներ, որնեց էրնիշկալի հարազա ժողովություններ այդ տարածքներուն չկախին և վերջադի կայսրության ոչ բուրժական տարածքները վերահսկում էին արևմտյան զադորատերի կողմից, որը միջամտության և տարածքային դահսնաշտուրյան

ԵԹՈՒԿԱԿԱՆ ՀԱԿԱՑՄԱԿԱՐԳ. ՈՂԻՍԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

անկառավարելի ընդգոման-դայ, բյունի, որի հետեւանենք անողիք լի կլինեն և Ռուսացանի, եւ հնարավոր է ողջ աշխարհի համար:

Ակդրտներն ԽՍՀՄ փլուզման
դրահին ժողովուրդը դեռ հասունա-
ցած չէր և այսօր էլ գերակուղ
մեծամասնությունը չի գիտակցում
կատարված փասի դաշնական
անխուսափելիությունը. սակայն
նա նախադաշտաւասկած էր մինչև
այն ասիճանը, երբ կատարվածը
չէր վերածվի անկառավարելի դրա-
մայի:

Հնարավոր չէ համաձայնել Առ-
սալստանի Ենթակա վարչակարգին որ-
պու ուսկըններից այն մասի հետ,
որ տեղի տնօքող երեսութեար Ենթ-
կայացքում են իրեւ «մոր ուժեթի-
դավադրյան»։ Սա իր տանձարա-
նական ավարտին հասած բնակա-
նոն դաշտական դրցեսի ավարտն
է, որը կարելի է արհեստականութեա-
ելաբազել, բայց ոչ երեք կան-
խել։ Անցած հազարամյակի սկզ-
բին ծեսափորված սլավոնական գե-
րեթուից, 14-րդ դարում վերջնակա-
նադես առանձնացած, իսկ 15-րդ
դարում իր ուղղահայաց վերելք-
ուկան ուսւ ժողովրդի երնջնեաց

